

Handläggare

Susanna Nytell

Telefon: 08-508 50 29

Till

Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2019-12-18

**Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2020, Skarpnäcks
stadsdelsnämnd**

Innehållsförteckning

Inledning	3
Beskrivning av arbetet med intern kontroll	4
Väsentlighets- och riskanalys	5
Internkontrollplan.....	11
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	12
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	13
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	14
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	15
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	16

Inledning

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och de föreskrifter som gäller för verksamheten (KL 6 kap. 7 §). Nämnderna ska också se till att *den interna kontrollen är tillräcklig* och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detta gäller även när driften av en kommunal verksamhet har lämnats över till någon annan (KL 3 kap. 16 §). Detta innebär att varje nämnd ansvarar för att utforma och organisera den interna kontrollen och finna effektiva system för uppföljning. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för den interna kontrollen inom staden. Revisorernas uppgift är att bland annat pröva om den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig (KL 9 kap. 9§). Revisorerna har inte ansvar för nämndernas interna kontroll.

Nämnderna ska årligen upprätta en *internkontrollplan* utifrån en *väsentlighets- och riskanalys*. Internkontrollplanen ska konkret visa hur uppföljning ska ske och att:

- att verksamheterna bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har beslutat om
- att lagar, avtal och andra för nämnden gällande regler, föreskrifter och beslut följs
- att anskaffningen och användningen av resurser är effektiv och ändamålsenlig
- att stadens tillgångar skyddas
- att redovisningen och uppföljningen av verksamhet och ekonomi är rättvisande, tillförlitlig och ändamålsenlig samt
- att säkerheten i verksamheternas rutiner och IT-system är tillfredsställande

I nämndernas arbete med väsentlighets- och riskanalys och internkontroll ingår ett antal obligatoriska förvaltningsövergripande riskområden utöver de risker nämnderna själva identifierar. För 2020 ska samtliga nämnders väsentlighets- och riskanalys omfatta följande riskområden:

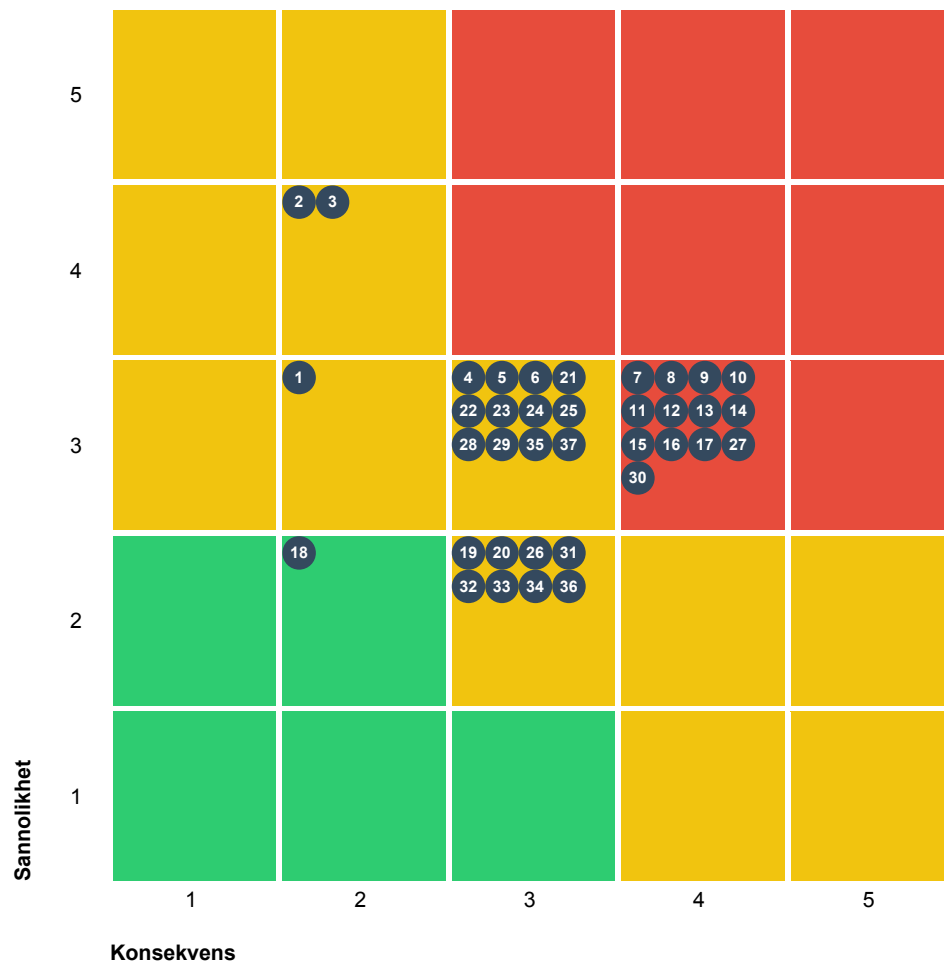
- Situationell prevention
- Social prevention
- Budgetföljsamhet
- Informationssäkerhet
- Inköp
- Lokalförsörjning

Beskrivning av arbetet med intern kontroll

Nämndens internkontrollarbete ska bestå av tre delar. Nämnden ska ha fastställt ett aktuellt system för internkontroll, årligen genomföra en väsentlighets- och riskanalys (VoR) samt utifrån denna fastställa en internkontrollplan. Systemet för internkontroll ska ses över årligen och vid behov revideras. Väsentlighets- och riskanalysen genomförs i flera steg. Nämnden ska identifiera de viktigaste processerna/arbetssätten för att uppnå kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena. Nämnden ska i arbetet beakta lagstiftning och verksamhetens uppdrag. Utifrån arbetssätten ska oönskade händelser identifieras. Dessa ska värderas (1-5) utifrån vilka konsekvenserna blir om händelsen inträffar samt hur sannolikt det är att händelserna inträffar. Utifrån riskvärdet beslutas om den oönskade händelsen/risken ska hanteras i internkontrollplanen. I internkontrollplanen planerar nämnden hur de löpande kontrollerna/arbetssätten ska följas upp. Internkontrollplanen fastställs i samband med verksamhetsplanen och följs upp i samband med verksamhetsberättelsen.

Väsentlighets- och riskanalys

I riskmatrisen nedan syns alla oönskade händelser i VoR:en. Alla som har en stjärna ★ samt en metod för kontroll av systematiska kontroller finns även i Internkontrollplanen längre ner i rapporten.

	Sannolikhet	Konsekvens
5	Mycket sannolikt	Mycket allvarig
4	Sannolikt	Allvarig
3	Möjlig	Kännbar
2	Mindre sannolikt	Lindrig
1	Osannolikt	Försumbar

KF:s mål för verksamhetsområdet	Process	Arbetsätt	Nr	Oönskad händelse	Sannolikhet	Konsekvens	RV	IKP
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svetskunskaper är kort	Vuxna och unga vuxna som är arbetslösa får sin planering på Arbetsförmedlingen och i en del fall på Jobbtorg Stockholm.	Bedömningsinstrument FIA, förutsättningar inför arbete samt trepartssamtal	1	 Vägen till egen försörjning blir längre	3. Möjlig	2. Lindrig	6	Nej, endast VoR
	1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	Situationell prevention	Identifiera platser inom stadsdelsområdet som upplevs som otrygga	2	 En eller flera personer upplever otrygghet på ett sätt som kunde förebyggas genom situationell prevention	4. Sannolikt	2. Lindrig	8
Social prevention		Uppmärksamma orosmoment inom stadsdelsområdet som kan upplevas som otrygga	3	 En eller flera personer upplever otrygghet på ett sätt som kunde förebyggas genom social prevention	4. Sannolikt	2. Lindrig	8	Nej, endast VoR
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	Barns utveckling och lärande	Barns utbildning utformas så de lär och utvecklas	4	 Barn inte utvecklas eller lär sig inte	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR
	Diskriminering och kränkande behandling	Rapportering av incidenter till huvudmannen	5	 Diskriminering och kränkande behandling av barn utreds och åtgärdas inte.	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR
			6	 Huvudmannen får inte kännedom om barn utsätts för diskriminering och kränkande behandling	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR
	Orosanmälan till socialtjänsten	All personal har kunskap om rutiner som gäller vid orosanmälan	7	 Barn som far illa inte uppmärksammas eller får det stöd som de behöver	3. Möjlig	4. Allvarlig	12	

KF:s mål för verksamhetsområdet	Process	Arbetsätt	Nr	Oönskad händelse	Sannolikhet	Konsekvens	RV	IKP
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	Avvikelse, synpunkter- och klagomål samt lex Sarahrapporter används systematiskt i avdelningens och verksamheternas kvalitetsutveckling (gäller all socialtjänst inklusive äldreomsorg)	Systematisera avvikelser, synpunkter och klagomål samt lex Sarahrapporter samt systematiskt uppföljningsarbete på verksamhets- och avdelningsnivå.	8	 Bristande kännedom om verksamhetens utvecklingsområden leder till lägre effektivitet	3. Möjlig	4. Allvarlig	12	
			9	 Bristande uppföljning leder till att oönskade händelser sker	3. Möjlig	4. Allvarlig	12	Nej, endast VoR
			10	 Bristande uppföljning leder till att oönskade händelser upprepas	3. Möjlig	4. Allvarlig	12	Nej, endast VoR
		11	 Missförhållande uppmärksammas och rapporteras inte på grund av bristande kompetens	3. Möjlig	4. Allvarlig	12	Nej, endast VoR	
	Upptäcka våldsutsatthet inom avdelningen (särskilda riskgrupper: barn, personer med beroendeproblematik och personer med funktionsnedsättning).	FREDA kortfrågor ställs i enlighet med rutin, inklusive tilläggsfrågor om barn.	12	 Våldsutsatta personer identifieras inte och får inte det skydd och stöd de behöver	3. Möjlig	4. Allvarlig	12	
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	Avvikelse, synpunkter- och klagomål samt lex Sarahrapporter används systematiskt i avdelningens och verksamheternas kvalitetsutveckling (gäller all socialtjänst)	Systematisera avvikelser, synpunkter och klagomål samt lex Sarahrapporter samt systematiskt uppföljningsarbete på verksamhets- och avdelningsnivå.	13	 Bristande kännedom om verksamhetens utvecklingsområden leder till lägre effektivitet	3. Möjlig	4. Allvarlig	12	Nej, endast VoR
			14	 Bristande uppföljning leder till att oönskade händelser sker	3. Möjlig	4. Allvarlig	12	Nej, endast VoR
			15	 Bristande uppföljning leder till att oönskade händelser upprepas	3. Möjlig	4. Allvarlig	12	Nej, endast VoR

KF:s mål för verksamhetsområdet	Process	Arbetsätt	Nr	Oönskad händelse	Sannolikhet	Konsekvens	RV	IKP
		Säkerställa kompetens i lex Sarah	16	Missförhållanden uppmärksammas och rapporteras inte på grund av bristande kompetens	3. Möjlig	4. Allvarlig	12	★
	Bedriva säker hälso- och sjukvård i verksamheter där nämnden har ansvaret	Genom egenkontroller och systematisk utveckling av lokala rutiner och ledningssystem säkerställs en hälso- och sjukvård av god kvalitet.	17	Vårdskador uppstår till följd av bristande rutiner och följsamhet till dessa	3. Möjlig	4. Allvarlig	12	★
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	Det är attraktivt att vara företagare i Skarpnäck och fler småföretag väljer att etablera sig i området.	Samverkan inom ramen för näringslivsrådet	18	Näringsidkare upplever bristande kontakt med stadsdelsförvaltningen	2. Mindre sannolikt	2. Lindrig	4	Nej, endast VoR
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	Vid nybyggnation i Skarpnäcks stadsdelsförvaltning planeras kommunal verksamhet in tidigt i processen.	Fortlöpande bevaka och påtala behovet av särskilda bostäder.	19	Bostäder byggs inte utifrån stadsdelsområdets behov.	2. Mindre sannolikt	3. Kännbar	6	Nej, endast VoR
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	Medarbetarna följer stadens rese- och mötespolicy	Förvaltningens medarbetare får information om rese- och mötespolicy	20	Onödiga och klimatbelastande transporter	2. Mindre sannolikt	3. Kännbar	6	Nej, endast VoR
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad	Fritidsaktiviteter för unga i åldrarna 13-17 år	Riktade aktiviteter för flickor i syfte att öka antalet flickor	21	Att personalens kompetens inte är tillräcklig för att fullfölja planering av verksamhet.	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR

KF:s mål för verksamhetsområdet	Process	Arbets sätt	Nr	Oönskad händelse	Sannolikhet	Konsekvens	RV	IKP
med en stark besöksnäring		som besöker verksamheter	22	 Ingen tillgång till kvinnlig personal.	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR
			23	 Planerade aktiviteter inte genomförs.	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	Förskolans arbete med kemikaliesmart förskola	Inventering och utfasning av skadliga ämnen och produkter	24	 Produkter och varor som inte ska finnas kvar, gör det	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	Budgetföljsamhet	Månadsvis uppföljning	25	 Bristande budgetföljsamhet	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR
	Effektiv resursanvändning	Följa upp och redovisa konsultkostnader löpande för ledningen.	26	 Konsultkostnaderna minskar inte	2. Mindre sannolikt	3. Kännbar	6	
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	Arbete mot oegentligheter	Informera medarbetare om aktuella rutiner	27	 Skadar förtroendet genom att handla för eget bruk eller ta emot gåvor/mutor	3. Möjlig	4. Allvarlig	12	
	Hantering av moms på fakturor	Information om momsregler till godkännare i Agresso	28	 Felaktig moms betalas	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR
	Informationssäkerhet	Säkerställa korrekta underlag i form av register för GPDR	29	 Oavsiktligt utlämnande av sekretessbelagda uppgifter som bryter mot GDPR	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR
		Öka förvaltningens kunskap inom informationssäkerhet	30	 Bristande kompetens leder till informationsläckor	3. Möjlig	4. Allvarlig	12	Nej, endast VoR

KF:s mål för verksamhetsområdet	Process	Arbetsätt	Nr	Oönskad händelse	Sannolikhet	Konsekvens	RV	IKP
	Inköp	Säkerställa att medarbetare med inköpsansvar känner till ingångna avtal	31	■ Att förvaltningen inte beställer från upphandlad part	2. Mindre sannolikt	3. Kännbar	6	Nej, endast VoR
			32	■ Att förvaltningen inte får det har upphandlats	2. Mindre sannolikt	3. Kännbar	6	Nej, endast VoR
	Kompetensförsörjningsprocessen	Kompetensförsörjningsprocessen	33	■ Kompetensbrist	2. Mindre sannolikt	3. Kännbar	6	Nej, endast VoR
	Lokalförsörjning	Löpande genomgång av hyreskontrakt	34	■ Uppsägningar görs inte i tid vilket leder till kostnader för lokaler som inte används	2. Mindre sannolikt	3. Kännbar	6	Nej, endast VoR
	Lönehanteringsprocessen	Information och rutiner kring löneskulder	35	■ Fel utbetalda löner	3. Möjlig	3. Kännbar	9	★
	Modernisering av sociala system	Projekt modernisering av sociala system med projektorganisation	36	■ Införandet av sociala system följer inte lagd plan.	2. Mindre sannolikt	3. Kännbar	6	Nej, endast VoR
	Rehabiliteringsprocessen	Stärka stöd och uppföljning kring sjukfrånvaro	37	■ Längre sjukskrivningar	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR

Stockholms
stad

Internkontrollplan

Tjänsteutlåtande
Sid 11 (16)

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Process	Arbetsätt	Systematisk kontroll	Oönskad händelse	Kontrollaktivitet
Orosanmälan till socialtjänsten	All personal har kunskap om rutiner som gäller vid orosanmälan	Uppföljning av antalet orosanmälningar som görs av kommunala förskolor	Barn som far illa inte uppmärksammas eller får det stöd som de behöver 12	Kontroll av enheternas uppföljning av orosanmälningar

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Process	Arbetsätt	Systematisk kontroll	Oönskad händelse	Kontrollaktivitet
Avvikelse, synpunkter- och klagomål samt lex Sarahrapporter används systematiskt i avdelningens och verksamheternas kvalitetsutveckling (gäller all socialtjänst inklusive äldreomsorg)	Systematisera avvikelser, synpunkter och klagomål samt lex Sarahrapporter samt systematiskt uppföljningsarbete på verksamhets- och avdelningsnivå.	Egenkontroll av avvikelser, synpunkter och klagomål och lex Sarah	12 Bristande kännedom om verksamhetens utvecklingsområden leder till lägre effektivitet	Kontroll av enheternas rutin för hantering av avvikelser, klagomål och synpunkter och missförhållanden
Upptäcka våldsutsatthet inom avdelningen (särskilda riskgrupper: barn, personer med beroendeproblematik och personer med funktionsnedsättning).	FREDA kortfrågor ställs i enlighet med rutin, inklusive tillägsfrågor om barn.	Egenkontroller av att rutinerna för FREDA kortfrågor följs	12 Våldsutsatta personer identifieras inte och får inte det skydd och stöd de behöver	Uppföljning av enheternas egenkontroll

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Process	Arbetsätt	Systematisk kontroll	Oönskad händelse	Kontrollaktivitet
Avvikelser, synpunkter- och klagomål samt lex Sarahrapporter används systematiskt i avdelningens och verksamheternas kvalitetsutveckling (gäller all socialtjänst)	Systematisera avvikelser, synpunkter och klagomål samt lex Sarahrapporter samt systematiskt uppföljningsarbete på verksamhets- och avdelningsnivå.	Egenkontroll av avvikelser, synpunkter och klagomål och lex Sarah	12 Bristande kännedom om verksamhetens utvecklingsområden leder till lägre effektivitet	Stickprovskontroll av avvikelshantering samt synpunkter och klagomål och lex Sarah
		Genomgångar på enhets- och avdelningsledningsgrupp, systematisera resultat	12 Bristande uppföljning leder till att oönskade händelser sker	Genomgångar på enhets- och avdelningsledningsgrupp, systematisera resultat
			12 Bristande uppföljning leder till att oönskade händelser upprepas	Uppföljning av egenkontrollprogram på enhetsnivå
	Säkerställa kompetens i lex Sarah	Säkerställa kompetens lex Sarah och övrig avvikelshantering genom kompetensutveckling samt personalens inställning till dessa	12 Missförhållanden uppmärksammas och rapporteras inte på grund av bristande kompetens	Kontroll att kompetensutveckling genomförts i enlighet med årshjul
Bedriva säker hälso- och sjukvård i verksamheter där nämnden har ansvaret	Genom egenkontroller och systematisk utveckling av lokala rutiner och ledningssystem säkerställs en hälso- och sjukvård av god kvalitet.	Uppföljning av lokala rutiner och följsamhet till dessa	12 Vårdskador uppstår till följd av bristande rutiner och följsamhet till dessa	Uppföljning av aktuella rutiner och följsamhet genom QUSTA

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Process	Arbetsätt	Systematisk kontroll	Oönskad händelse	Kontrollaktivitet
Effektiv resursanvändning	Följa upp och redovisa konsultkostnader löpande för ledningen.	Konsultkostnader	Konsultkostnaderna minskar inte	Kontroll av konsultkostnader jämfört med total lönekostnad per enhet
			6	Följa upp och redovisa kostnader för inhyrd konsult/personal

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Process	Arbetsätt	Systematisk kontroll	Oönskad händelse	Kontrollaktivitet
Arbete mot oegentligheter	Informera medarbetare om aktuella rutiner	Stickprov på fakturor i Agresso och underlag	12 Skadar förtroendet genom att handla för eget bruk eller ta emot gåvor/mutor	Kontroll av enheternas information till medarbetare om oegentligheter
				Stickprov och intervju
Lönehanteringsprocessen	Information och rutiner kring löneskulder	Uppföljning per kvartal	9 Fel utbetalda löner	Uppföljning per kvartal och stöd till de enheter som har en hög andel löneskulder